

עשיית צוואות בתקופות חירום

עקב התפשטות נגיף הקורונה וההשלכות על אופן עשיית צוואות, הרשם לענייני ירושה מגיש לכם מדריך קצר בדבר הדרכים האפשריות לעשיית צוואה בעת הזאת.

חוק הירושה

חוק הירושה חולש על כל ענייני הצוואות והירושות בישראל. החוק מפריד בין מצב שבו אדם עורך צוואה לבין מצב שבו אדם הלך לעולמו מבלי להותיר צוואה. במקרה שבו אדם שהלך לעולמו לא הותיר אחריו צוואה, החוק הוא שקובע כיצד יתחלק רכושו בין יורשיו. על כן, אנשים רבים בוחרים לעשות צוואה – מסמך אשר קובע מי יירש את רכושם ואת נכסיהם לאחר מותם, על פי רצונם.

החוק קובע 4 דרכים אפשריות שבהן אדם יכול לערוך צוואה, כך שיהיה לה תוקף משפטי מחייב:

1. צוואה בכתב יד
2. צוואה בעדים
3. צוואה בפני רשות (לרבות נוטריון)
4. צוואה בעל פה

צוואה בכתב יד

חוק הירושה מאפשר לכל אדם להכין צוואה בכתב ידו. צוואה בכתב יד תיכתב כולה ביד המצווה, תישא תאריך כתוב בידו ותיחתם בידו.

דגשים לעשיית צוואה בכתב יד:

- עשיית צוואה בכתב יד אינה מצריכה חתימה ו/או אישור של אף גורם מלבד המצווה עצמו.
- חשוב לזכור! צוואה מודפסת אינה יכולה להיות צוואה בכתב יד.

צ'ק ליסט לעשיית צוואה בכתב יד:

- כל הצוואה צריכה להיכתב בכתב ידו של המצווה, כולל תאריך.
- המצווה חייב לחתום על הצוואה.

צוואה בעדים

צוואה בעדים תהיה בכתב, תצוין בתאריך ותיחתם ביד המצווה בפני שני עדים לאחר שהצהיר בפניהם שזו צוואתו. העדים יאשרו באותו מעמד בחתימת ידם על פני הצוואה שהמצווה הצהיר וחתם כאמור.

דגשים לעשיית צוואה בעדים:

- העדים לא יכולים להיות בני משפחה או זוכים על פי הצוואה.
- חייבים להיות 2 עדים (ואין חובה שאחד העדים יהיה עורך דין, או שעורך דין יאשר או יחתום על הצוואה).
- עקב ההגבלות הקיימות כיום בדבר יציאה למרחב הציבורי, מובהר כי ניתן להחתים על הצוואה עדים אשר נמצאים בסביבה הקרובה למקום המגורים של המצווה (למשל, שכנים).
- ככל שמדובר במצווה אשר נמצא בבידוד ו/או באשפוז, גם חברי הצוות הרפואי יכולים לשמש כעדים.
- המצווה והעדים חייבים להיות נוכחים ביחד במועד החתימה על הצוואה.

צ'ק ליסט לעשיית צוואה בעדים:

- ניתן להדפיס את הצוואה או לכתוב אותה בכתב יד.
- על המצווה לכתוב את מועד החתימה על הצוואה.
- על המצווה לחתום על הצוואה בפני 2 עדים. המצווה והעדים חייבים להיות נוכחים ביחד במעמד החתימה.
- העדים יחתמו על הצוואה, ויצהירו כי המצווה חתם והצהיר בפניהם שזוהי צוואתו.

צוואה בפני רשות (שופט, דיין, רשם ירושה או נטריון)

ניתן לעשות צוואה בפני רשות שהיא שופט, דיין, רשם לענייני ירושה או נטריון. בתקופת החירום הרשויות עובדות במתכונת מצומצמת ואין קבלת קהל. לכן, בשלב זה, ניתן לעשות צוואה מסוג זה רק בפני נטריון. שימו לב! ההנחיות עשויות להשתנות מעת לעת, ועל כן יש לבדוק האם חודש השירות באתר האינטרנט של רשם הירושה.

דגשים לעשיית צוואה בפני נטריון:

- ניתן לעשות צוואה נטריונית גם ללא צורך בחתימה פיזית של המצווה.
- אין צורך בעדים.

מידע חשוב לגבי כל סוגי הצוואות

- צוואה שעומדת בתנאים הצורניים והמהותיים של החוק, תקפה גם ללא הפקדתה אצל הרשם לענייני ירושה.
- יש להקפיד לרשום מספרי תעודת זהות של כל מי שמצוין בצוואה - כולל המצווה והזוכים.
- חשוב לזכור כי ביחס לכל סוגי הצוואות - לזוכים על פי הצוואה אסור להיות מעורבים בתהליך עשיית הצוואה וחתימתה.
- בטרם עשיית כל סוגי הצוואות ניתן לקבל ייעוץ משפטי.
- על מנת להבטיח שהצוואה תקום לאחר פטירת המצווה, רצוי לשמור אותה במקום גלוי יחסית, או לתת אותה למשמרת בידי הזוכים על פי הצוואה, או בידי איש אמון / חבר קרוב, או בידי גורם מקצועי שהמצווה סומך עליו שיביא את הצוואה לקיום לאחר הפטירה, למשל, עורך דין או נטריון.
- בימי שגרה, על מנת להבטיח שהצוואה תמומש, ניתן להפקיד את הצוואות אצל הרשם לענייני ירושה. בתקופת החירום אין קבלת קהל בלשכות הרשם, לכן לא ניתן להפקיד צוואות. יחד עם זאת, אנו עמלים על פיתוח שירות "הפקדה מרחוק" ועל כן אתם מוזמנים לעקוב אחר פרסומי הרשם באתר האינטרנט.
- מסירת צוואה לאחר מות המצווה - בתקופת החירום ניתן למסור את הצוואות המקוריות בתיבות ההפקדה בלשכות הרשם לענייני ירושה (מידע נוסף על מחוזות הרשם בלינק: www.gov.il/he/departments)

שימרו על בריאותכם! במסגרת עשיית הצוואה הקפידו על הנחיות משרד הבריאות.

* אין לראות באמור לעיל משום ייעוץ משפטי ו/או תחליף לייעוץ משפטי, אלא יש לראות בכתוב הסבר כללי בלבד